

Ook bossen kunnen klimaat redden

Wie broeikasgassen zegt, zegt transport en economie. Maar ook de verwoesting van ecosystemen is voor een kwart verantwoordelijk voor de uitstoot van koolstoffen. „Bij de Kyoto-inspanningen wordt daar veel te weinig aandacht aan besteed.”

Van onze redacteur
Dominique Minten

BRUSSEL.

DE VN-klimaattop in Nairobi loopt naar zijn einde. Het wordt uitkijken of er afspraken worden gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen ook na 2012 voort te beperken.

Bart Muys, hoogleraar bos-ecologie aan de KU Leuven, was vorige week in Nairobi. Hij hoopt dat er meer aandacht zal zijn voor investeringen in herbebossing.

„Afrika is alvast vragende partij. In het Kyoto-verhaal is Afrika immers tweemaal slachtoffer. Het continent zal waarschijnlijk het zwaarst lijden onder de opwarming van de aarde. En tegelijk valt het nagenoeg volledig buiten de Kyoto-inspanningen. Er wordt immers geld voorzien om te investeren in schone technologie en industrie, de zogenaamde flexibele mechanismen. Maar omdat Afrika nauwelijks industrie heeft, krijgt het dus nauwelijks geld. De druk is nu

heel groot om ook bosaanplantingen op te nemen in de projecten waarin de industrielanden kunnen investeren.”

Kunnen bossen dan het klimaat redden?

Bossen maken in elk geval een belangrijk deel uit van de klimaatproblematiek. Ontbossing leidt tot een toename van broeikasgasemissies en wetenschappers raken er stilaan van overtuigd dat dat aandeel groter is dan gedacht.

Een groot deel van de ontbossing gebeurt in veengebieden. Vervolgens gaat men die veengebieden draineren voor de landbouw.

Het gevolg is dat die veenlagen oxideren en daarbij komen enorme koolstofhoeveelheden vrij. Die zouden zelfs tienmaal hoger liggen dan gedacht. Indonesië bijvoorbeeld zou daarvoor opschuiven van plaats 21 naar plaats 3 in de rangschikking van grootste broeikasgasuitstoters. Probleem is dat het Kyoto-protocol daar geen aandacht voor heeft. Ontbossing vermijden ontbossing is geen criterium om koolstofkredieten te krijgen.

En daar moet verandering in komen?

Daarover lijkt in Nairobi toch een consensus over te ontstaan. Er zou een nieuw instrument gecreëerd worden om landen financiële steun te geven als ze onder een bepaald niveau van ontbossing blijven. Met de nieuwe satellieten is dat trouwens veel beter te controleren.

Men kan ook herbebossen.

Dat is inderdaad de omgekeerde weg, maar ook daarvoor heeft het Kyoto-protocol nauwelijks aandacht. Onder druk van de ngo's zijn die herbebossingsprojecten aan zeer strenge criteria onderworpen. Men was immers bang dat die projecten zouden leiden tot aanleggen van grootschalige plantages die nefast zijn voor de biodiversiteit.

Ook België heeft daarom herbebossingsprojecten uitgesloten van de mogelijke investeringen die ons moeten meehelpen de Kyoto-normen te halen. En dat is jammer, want wij hebben net technieken uitgewerkt die ontwikkelingslanden in staat stellen aan duurzame herbebossing te doen. De We-

Bart Muys: Afrika is vragende partij. © rr

reldbank zal zo'n project financieren in Uganda. Gelukkig toont ondertussen het Vlaamse gewest wel belangstelling.

U werkt dus duurzame herbebossingsprojecten uit?

Samen met Nederland, Zwitserland en Oostenrijk en enkele

ontwikkelingslanden zijn we drie jaar geleden begonnen met het Encofor-project, dat precies tot doel heeft dit soort duurzame bosprojecten uit te werken.

We berekenen dus welke soort bomen op welk soort ondergrond het meest efficiënt

zijn om koolstof op te slaan. Eucalyptus- en pijnbomen zijn daarvoor bijvoorbeeld zeer geschikt, maar omdat het snelgroeende exoten zijn, zijn ze niet goed voor de biodiversiteit. Daarom moeten we komen tot een goede vermenigving. In elk geval zijn het win-win-projecten: ze kunnen ons helpen onze Kyoto-normen te halen, de plaatselijke bevolking wordt er beter van en de druk op de natuurlijke bossen wordt verminderd.

Er zijn berichten dat het goed gaat met de bossen wereldwijd.

Het gaat goed met de bossen in de gematigde gebieden. In Europa, Rusland, China en de VS komt elk jaar 1 miljoen hectare bos bij. Maar dat weegt niet op tegen de 10 miljoen hectare tropisch woud dat nog elk jaar gekapt wordt. Maar er zijn ook jaren geweest dat er 16 miljoen hectare verdween.

> www.joanneum.at/encofor

www.standaard.be

Overzicht Kyoto:
www.standaard.be/kyoto